

Стан та перспективи вищої освіти в Херсоні

Звіт за результатами соціологічного
онлайн-дослідження у березні 2024 р.

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст продукту є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Відтворення та використання будь-якої частини цього продукту в будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання або використання будь-яким іншим способом з обов'язковим посиланням на джерело.

Квітень

2024

Загальна інформація про дослідження

Методологія: онлайн-опитування за інтерактивною структурованою анкетною, посилання на яку відправлялося потенційним респондентам із бази даних (дослідницької онлайн-панелі Херсонської громади). Вибірка сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує 5% з вірогідністю 0.95. У вибірці представлені як херсонці, які зараз знаходяться в громаді, так і ті, хто виїхав з Херсона після 24.02.2022 і перебуває зараз в інших областях України або за кордоном. Офіційні дані щодо міграцій херсонців наразі відсутні, тому немає можливості оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишились в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження.

Мета дослідження: оцінка стану та перспектив розвитку вищої освіти в Херсоні.

Обсяг вибірки: 400 респондентів.

Терміни проведення польового етапу: з 20 березня по 1 квітня 2024 року.

Замовник дослідження: Фонд громади міста Херсон «Захист».

Виконавці дослідження:

- Олег Сінаюк (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор),
- Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова),
- Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик).

Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконаленням онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучитися до панелі. Це можна зробити за посиланням: <https://lemur.ua/sign-up>

Вища освіта для майже всіх херсонців (**97%**) є важливою складовою для майбутнього успішного розвитку Херсона. Проте лише половина добре поінформована про діяльність херсонських ЗВО в теперішніх умовах. А **9%** навіть вважають, що під час війни вони взагалі не працюють.

Ідея **оптимізації вишів** (скорочення кількості закладів) не знаходить популярності серед херсонців. Її підтримують лише **13%** опитаних. Хоча частка тих, хто вважає, що система ЗВО в Херсоні має лишитися тією самою, що і до війни, скоротилася з жовтня 2023 по квітень 2024 з **59%** до **49%**.

З точки зору відбудови Херсона та області **пріоритетними** для херсонських вишів **мають стати будівельні (82%)** та **сільськогосподарські (74%) спеціальності**. У такий спосіб респонденти могли оцінювати те, яким сферам була завдана окупантами максимальна шкода в регіоні. З огляду на це саме технічні та аграрні виші потребують на думку чверті опитаних додаткової підтримки.

На вищу освіту залишається високий попит у населення. В найближчому оточенні половини опитаних (**51%**) є люди, які мають плани піти вчитися в ЗВО. **33%** з них розглядають і херсонські виші. Херсонський державний університет є лідером в списку вишів, які розглядаються як потенційні місця навчання. **11%** думають про освіту за кордоном.

37% респондентів вважають, що **абітурієнти з Херсонщини повинні мати пільги** при вступі до ЗВО, але якщо вони вступають саме до херсонських вишів. Ще херсонці думають, що діти учасників бойових дій (30%) та самі учасників бойових дій (29%) повинні мати пільги. Це має бути безкоштовне навчання (77%) та вступ до вишу за спрощеною процедурою (54%). Але важливою умовою повинно бути зобов'язання відпрацювати за фахом.

Оплата є тим, на що звертають люди найбільшу увагу. Для **47%** найважливіше – це навчатися **на бюджетному місці**, а ще для **41%** – це адекватна сума **на контрактній формі навчання**.

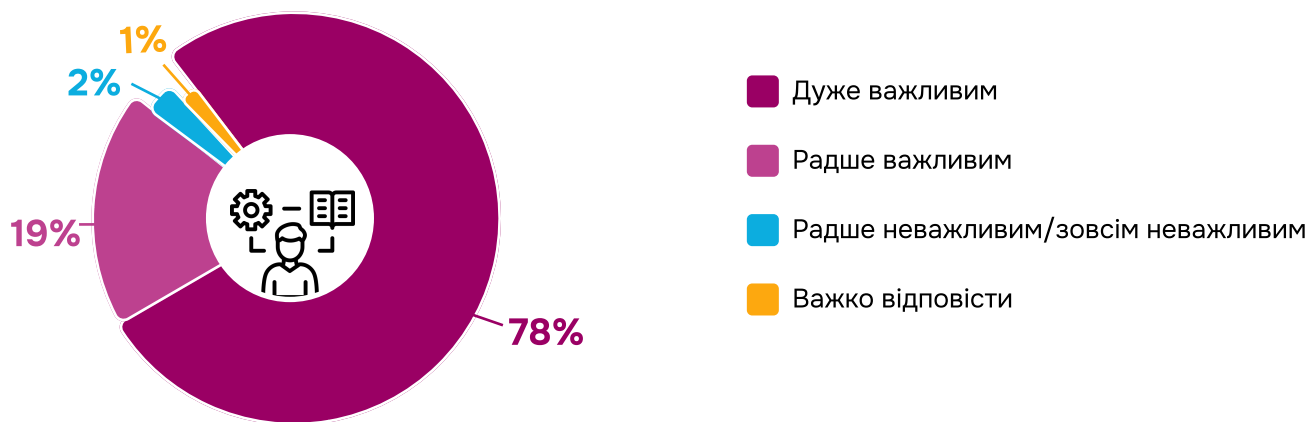
Трійка переваг херсонських вишів – це **розташування неподалік** (54%), **висока якість освіти** (36%) і можливість **навчатися дистанційно** (28%). Херсонці тут мислять з деякою інерцією, адже всі херсонські виші зараз працюють у дистанційному режимі, проте лише чверть опитаних усвідомлюють цю цінність.

Найбільш популярним серед херсонських ректорів виявився ректор ХДУ **Олександр Співаковський** – про нього знають 31% усіх опитаних. Наступні в цьому рейтингу ректор ХДАЕУ **Юрій Кирилов** (7%) та колишній ректор ХНТУ **Юрій Бардачов** (5%).

БЛОК 1. ЗАГАЛЬНА ОБІЗНАНІСТЬ

Важливість надання освітніх послуг у сфері вищої освіти в громаді (N=400), %

Q.: Наскільки важливим, на вашу думку, для майбутнього Херсонської міської громади є підтримка та розвиток системи надання освітніх послуг у сфері вищої освіти ?

Обізнаність щодо роботи вишів у Херсоні під час війни (N=400), %

Q.: Чи знаєте ви, що херсонські виші продовжують працювати під час війни?

- Так, знаю, я про це добре проінформований(-на)
- Я думав(-ла), вони не працюють
- Так, не маю конкретної інформації, але здогадуюсь про це
- Я взагалі про це не думав(-ла)

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

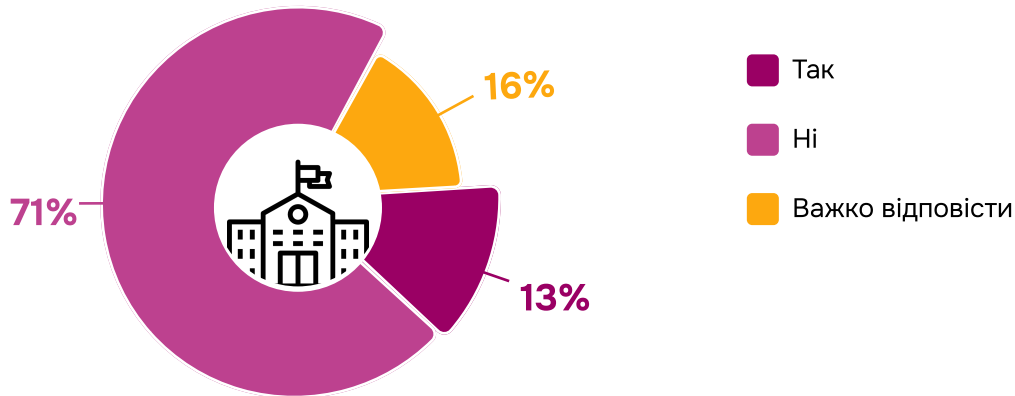
Усі опитані

БЛОК 2. ОПТИМІЗАЦІЯ ЗВО

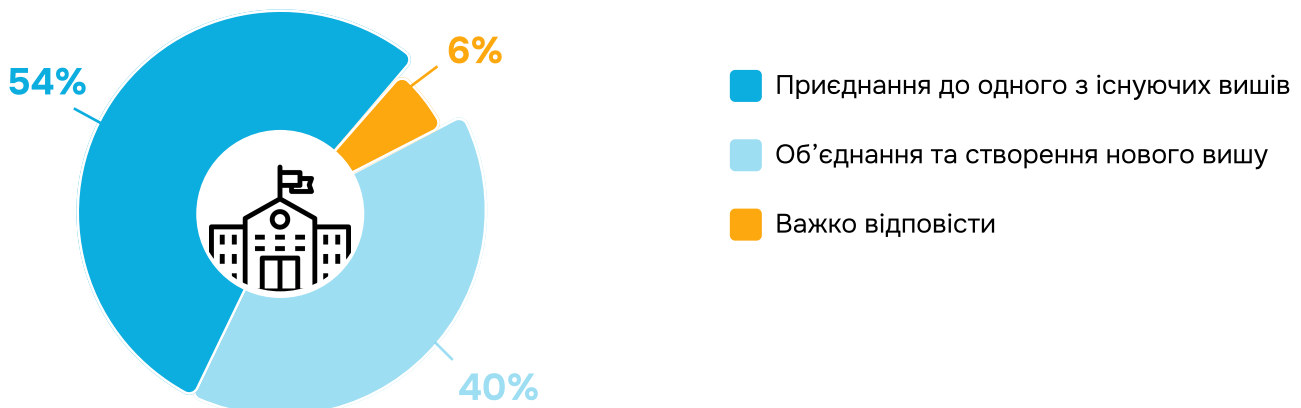
Ставлення до оптимізації кількості вишів у Херсоні (N=400), %

Q.: Чи потрібно, на вашу думку, скорочувати кількість вишів у Херсоні?

Бачення шляхів оптимізації (N = 53 (ті, хто вважає, що потрібне скорочення вищих навчальних закладів у Херсоні)), %

Q.: Яким ви бачите оптимальний шлях скорочення вишів у Херсоні?

Динаміка різних варіантів оптимізації (N = 400), %

Q.: Як Ви вважаєте, якою має бути оптимальна система закладів вищої освіти в Херсоні?

- Залишити такою, яка була до війни (всі державні та приватні ЗВО)
- Об'єднати ХДУ, ХДАЕУ, та ХНТУ, залишивши ХДМА самостійним закладом
- Інші варіанти
- Мають залишитися лише 4-и державні університети (ХДУ, ХДАЕУ, ХНТУ та ХДМА)
- Треба об'єднати всі ЗВО в один університет
- Важко відповісти

Жовтень 2023р.

Квітень 2024р.

Херсонський державний університет (ХДУ)

Херсонський державний аграрно-економічний університет (ХДАЕУ)

Херсонський національний технічний університет (ХНТУ)

Херсонська державна морська академія (ХДМА)

БЛОК 3. ВИЩА ОСВІТА ТА ВІДБУДОВА

Загальні громадські пріоритети напрямів вищої освіти та громадські пріоритети напрямів вищої освіти з точки зору відбудови Херсону та Херсонської області – порівняння (N=400), %

Q.: Підготовка спеціалістів яких галузей, на вашу думку, має стати в майбутньому пріоритетною для херсонських вишів?

Множинний вибір

Q.: Підготовка спеціалістів яких галузей, на вашу думку, має стати пріоритетною для херсонських вишів з точки зору відбудови Херсону та Херсонської області?

Множинний вибір

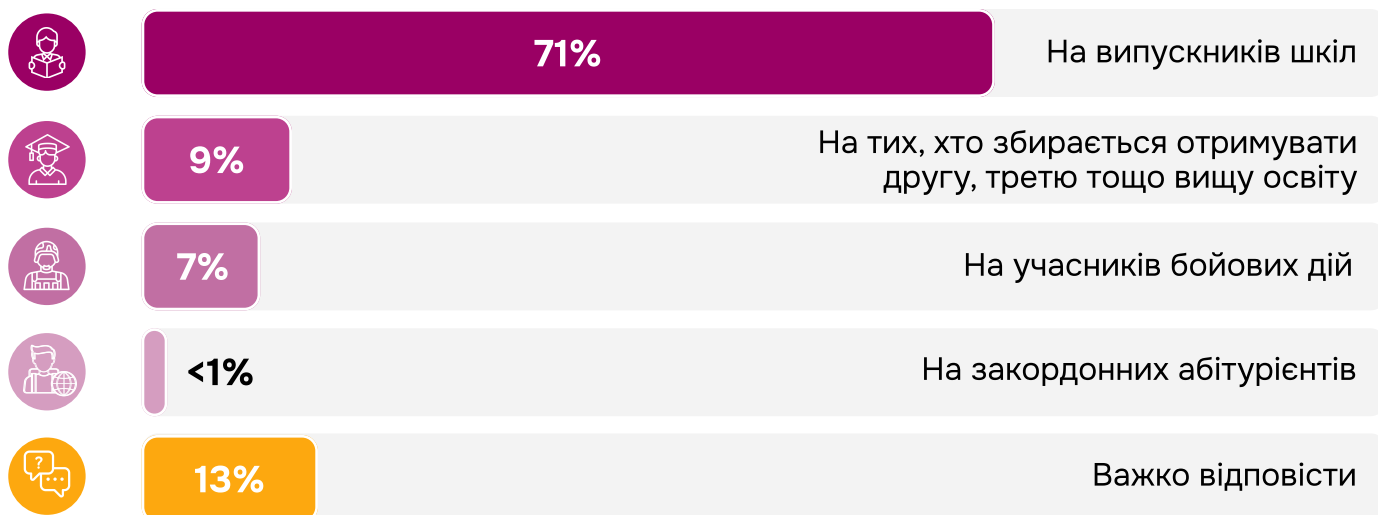
■ Галузі вищої освіти, пріоритетні для херсонських ЗВО в майбутньому

■ Галузі вищої освіти, пріоритетні для херсонських ЗВО з точки зору відбудови Херсону та Херсонської області

БЛОК 4. АБИТУРІЄНТИ ТА ВСТУП У ЗВО

Пріоритетні категорії абітурієнтів (N=400), %

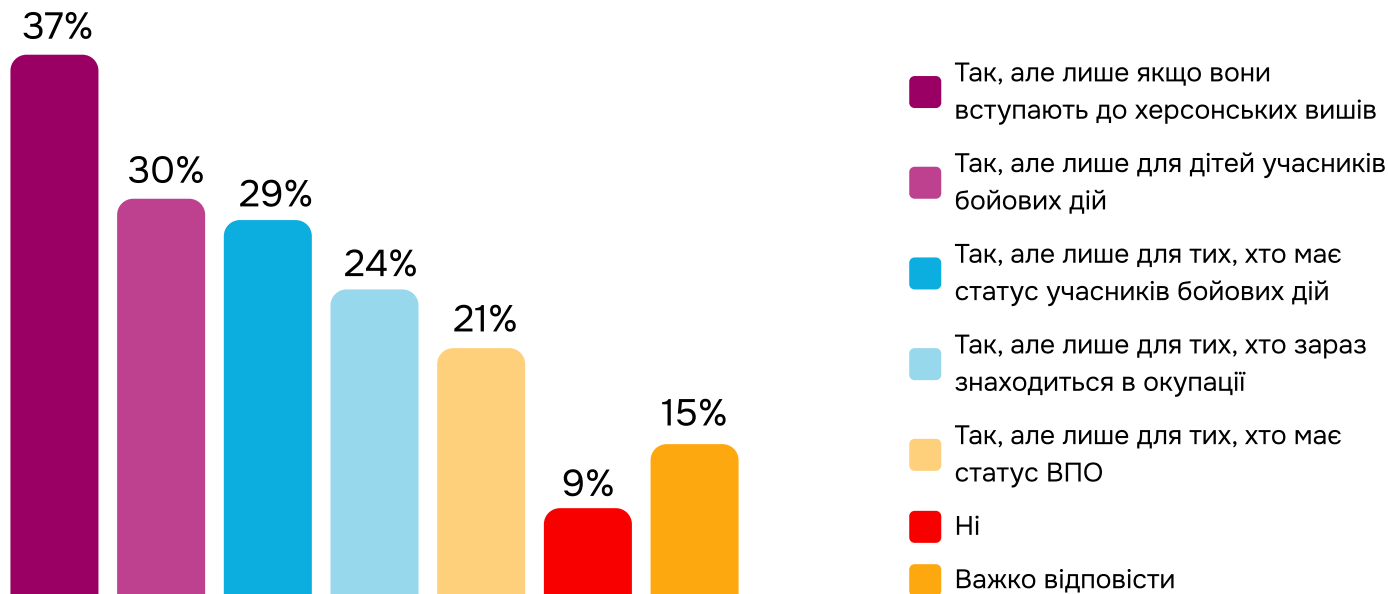
Q.: Як ви вважаєте, на яких саме абітурієнтів повинні в більшому ступені орієнтуватися херсонські виші?

Пільги для абітурієнтів з Херсонської області (N=400), %

Q.: Чи повинні абітурієнти з Херсонської області мати пільги при вступі до вишів?

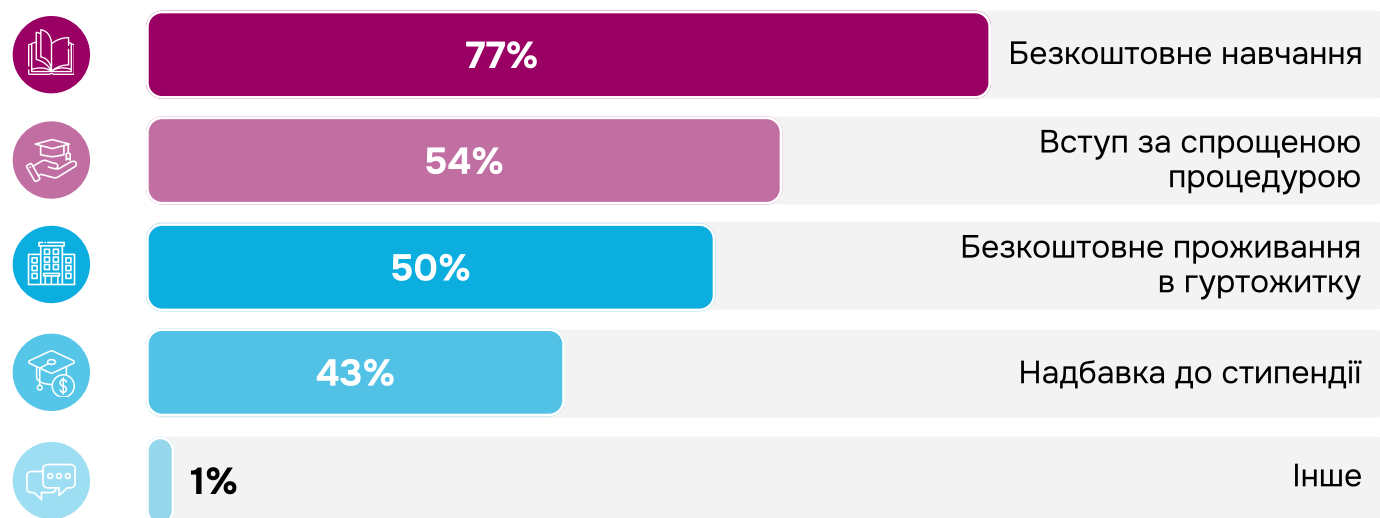
Множинний вибір

Види пільг для абітурієнтів з Херсонської області (N = 305 (ті, хто вважає, що абітурієнти з Херсонської області повинні мати пільги при вступі до ЗВО)), %

Q.: Які саме це мають бути пільги?

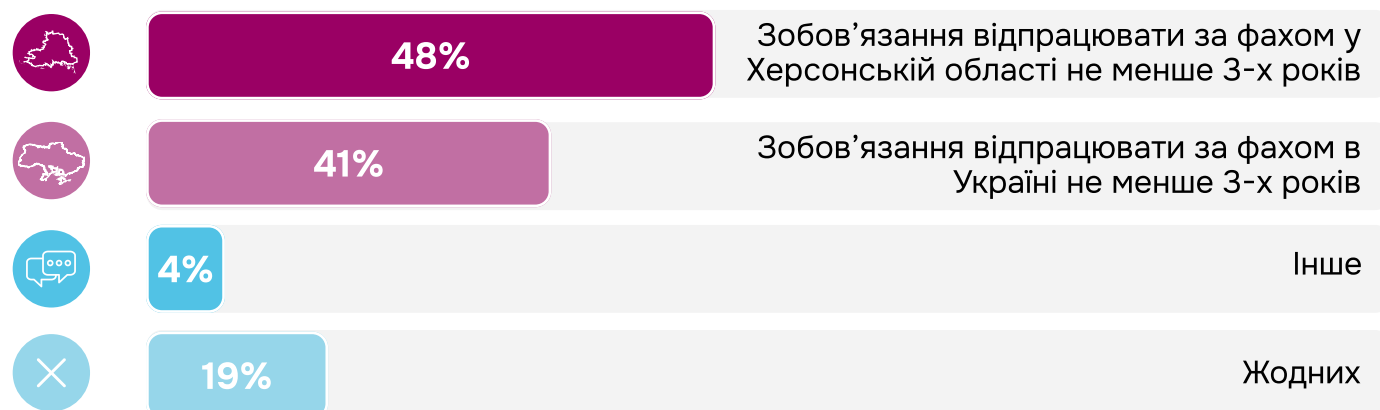
Множинний вибір

Відповідальність пільговиків (N = 305 (ті, хто вважає, що абітурієнти з Херсонської області повинні мати пільги при вступі до ЗВО)), %

Q.: Якими мають бути умови та обов'язки для тих, хто отримав пільги?

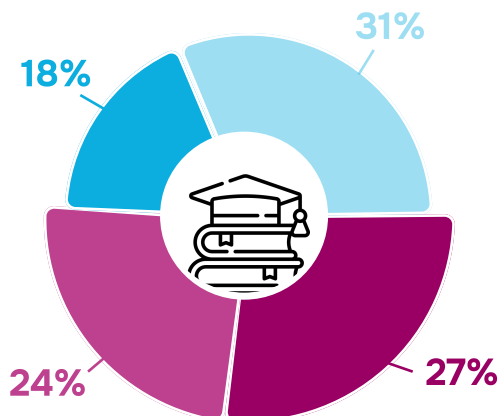
Множинний вибір

Наміри отримати вищу освіту (N=400), %

Q.: Чи має хтось з членів вашої сім'ї наміри вступити до вишу в майбутньому?

Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні

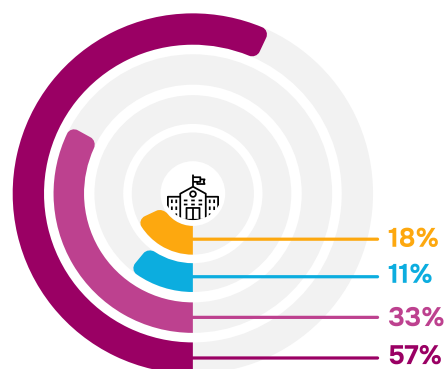
Вибір вишу 1

(N = 206 (респонденти, у родині яких є майбутні абітурієнти)), %

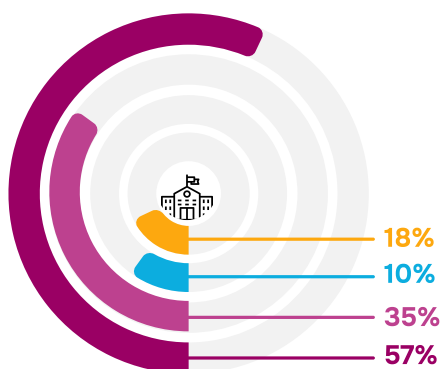
Q.: Який виш ви розглядаєте для вступу?

Множинний вибір

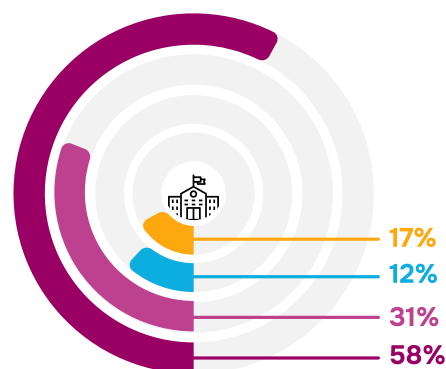
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

■ Український
 ■ ЗВО Херсону
 ■ Закордонний
 ■ Ще не думали про це

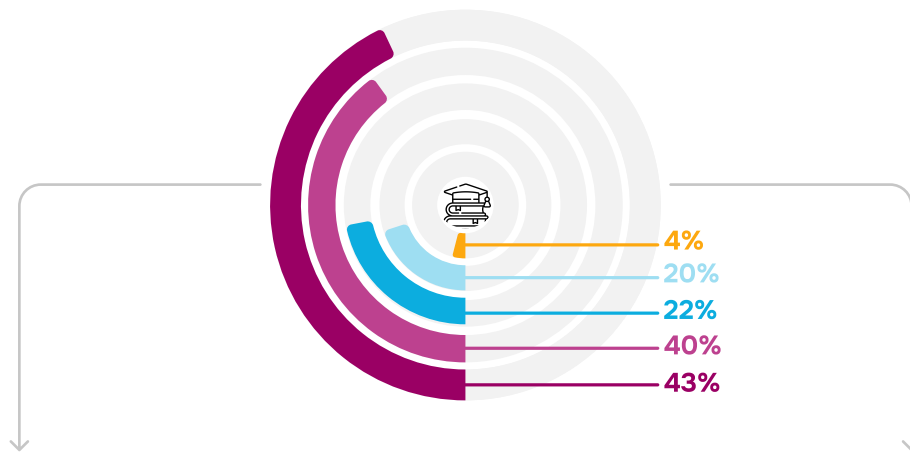
Вибір вишу 2

(N = 69 (респонденти, у родині яких є майбутні абітурієнти херсонських вишів), %)

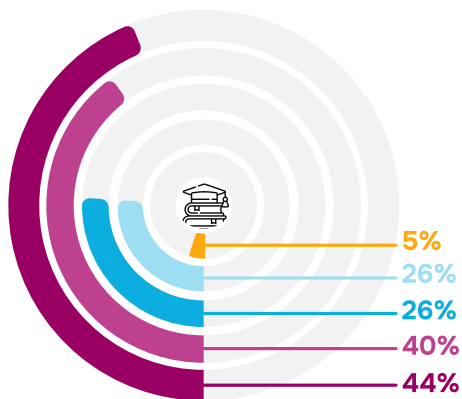
Q.: Який саме?

Множинний вибір

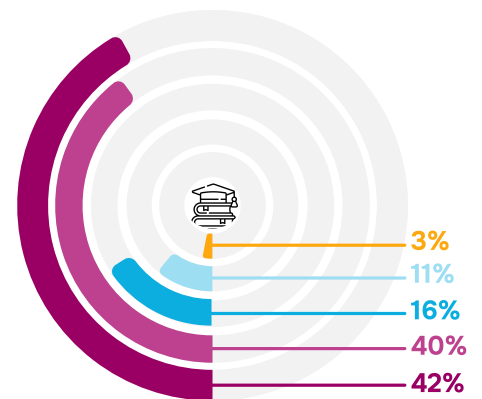
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

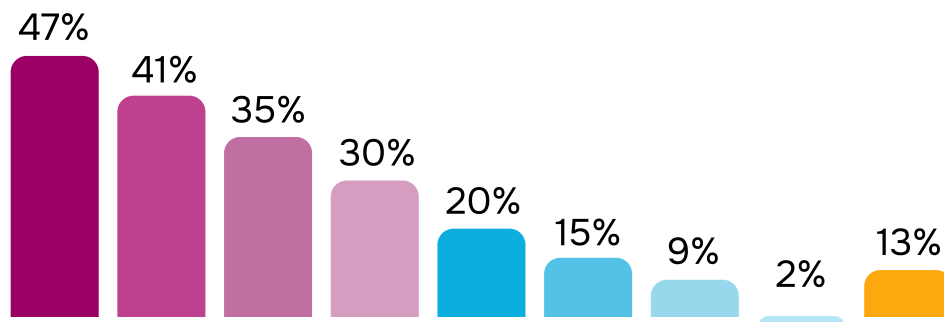
- ХДУ - Херсонський державний університет
- ХНТУ - Херсонський національний технічний університет
- ХДМА - Херсонська державна морська академія
- ХДАЕУ - Херсонський державний аграрно-економічний університет
- Ще не знають/ не обирали

Фактори формування вибору ЗВО, %

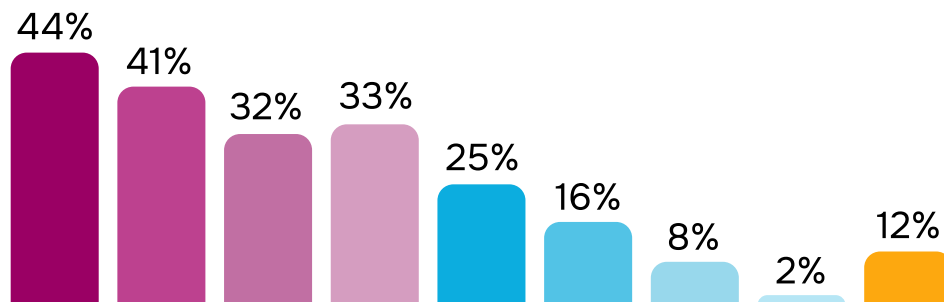
Q.: На що ви орієнтуєтеся, коли приймаєте рішення, в який виш вступати вам або комусь з вашої родини?

Множинний вибір

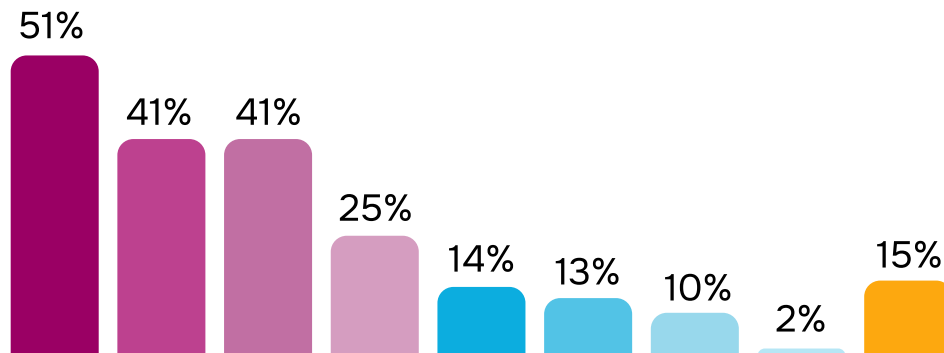
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

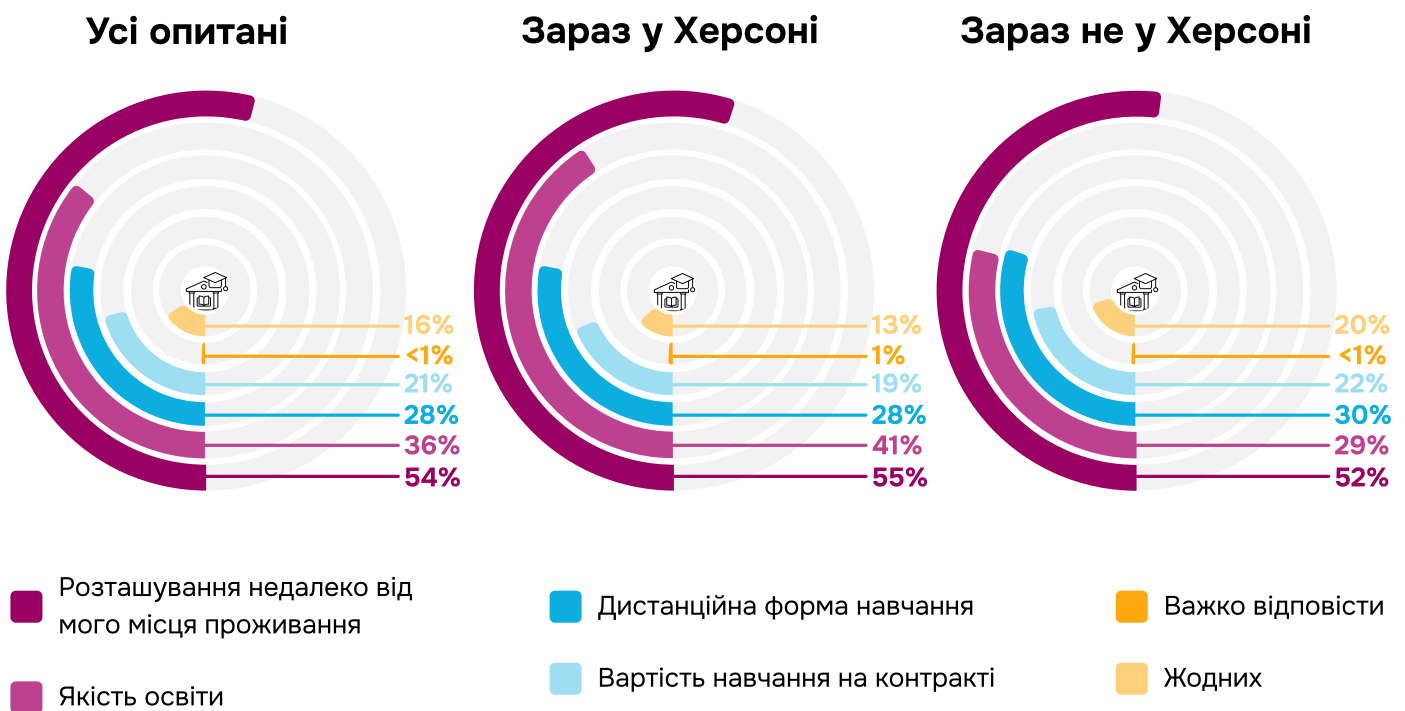
- На наявність/кількість бюджетних місця
- На свої враження під час зустрічей з викладачима вишів
- На пропозиції Центру зайнятості
- На вартість навчання на контракті
- На відгуки в соцмережах
- На рекламу
- На рекомендації знайомих
- На вебсайт вишу
- Інше

БЛОК 5. ІМІДЖ ХЕРСОНСЬКИХ ЗВО

Переваги херсонських вишів

Q.: Які переваги на вашу думку мають херсонські виші?

Множинний вибір

Важливість підтримки херсонських ЗВО

Q.: Підтримка та розвиток якого саме херсонського закладу вищої освіти є найбільш важливою для Херсонської міської громади?

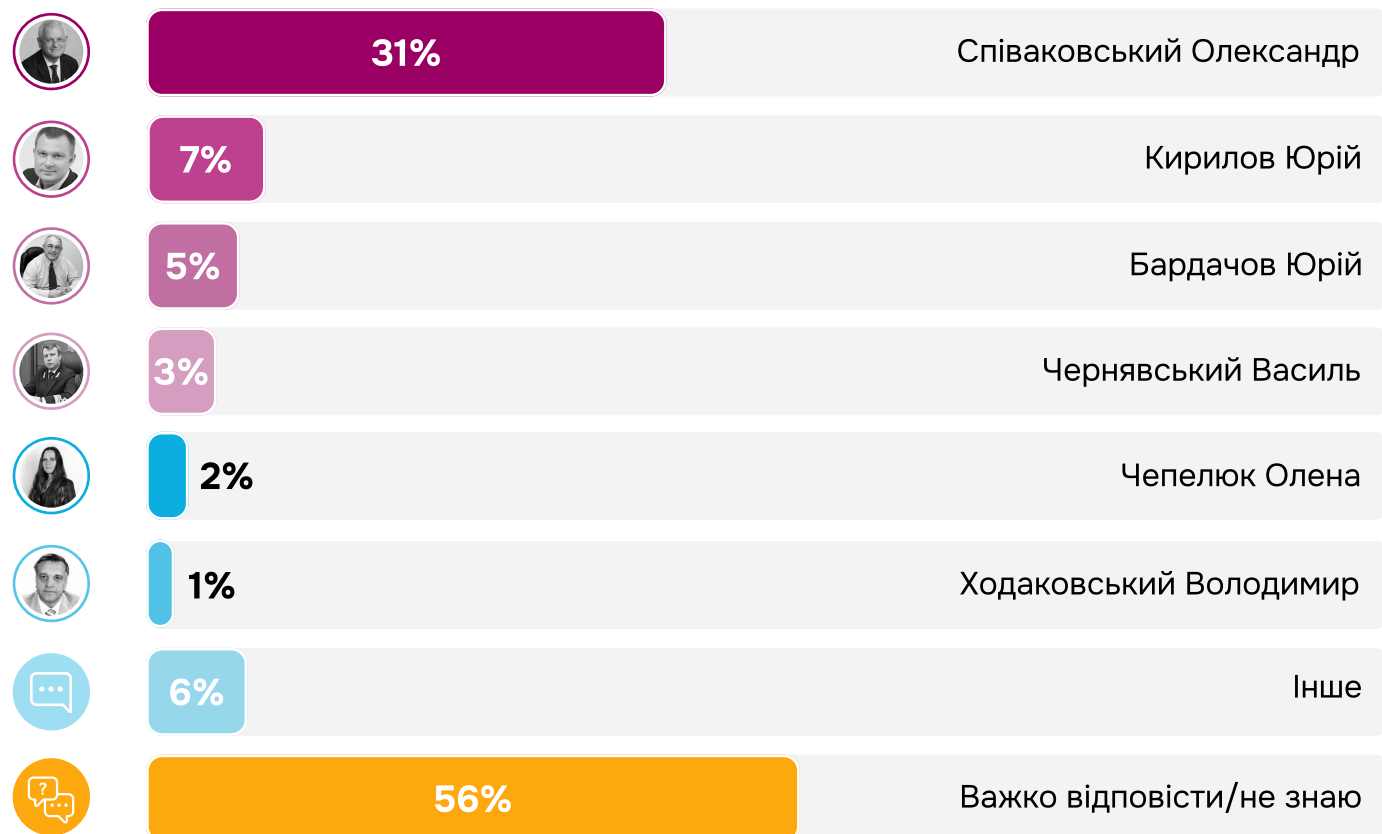
Множинний вибір

Популярність ректорів херсонських вишів

Q.: Кого ви знаєте з ректорів херсонських вишів?

Відкрите запитання

Зв'язок з херсонськими вишами

Q.: Якщо ви закінчували один з херсонських вишів, то який?

Портрет респондентів

Стать, %

♀ Жінки ♂ Чоловіки

Вік, %

18-29 30-44 45-59 60+

Проживання до 24.02.2022, %

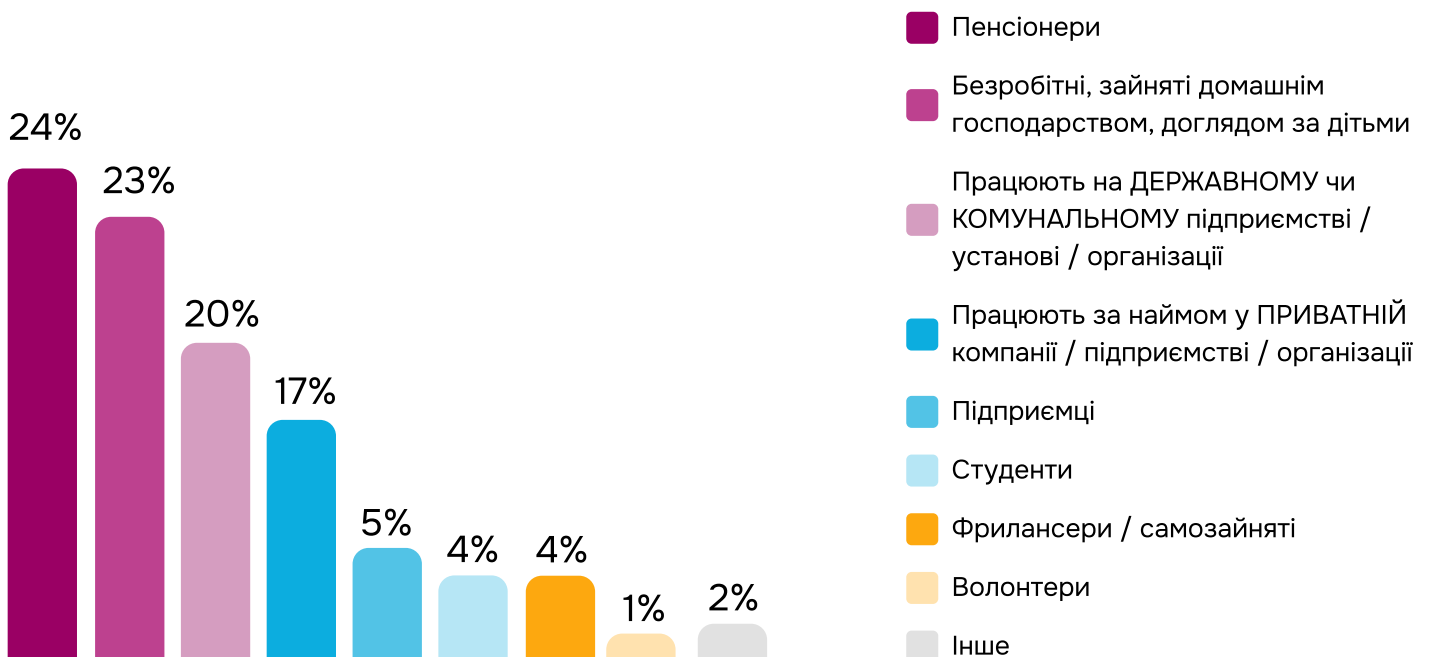
м. Херсон Інші населені пункти Херсонської громади

Проживання зараз, %

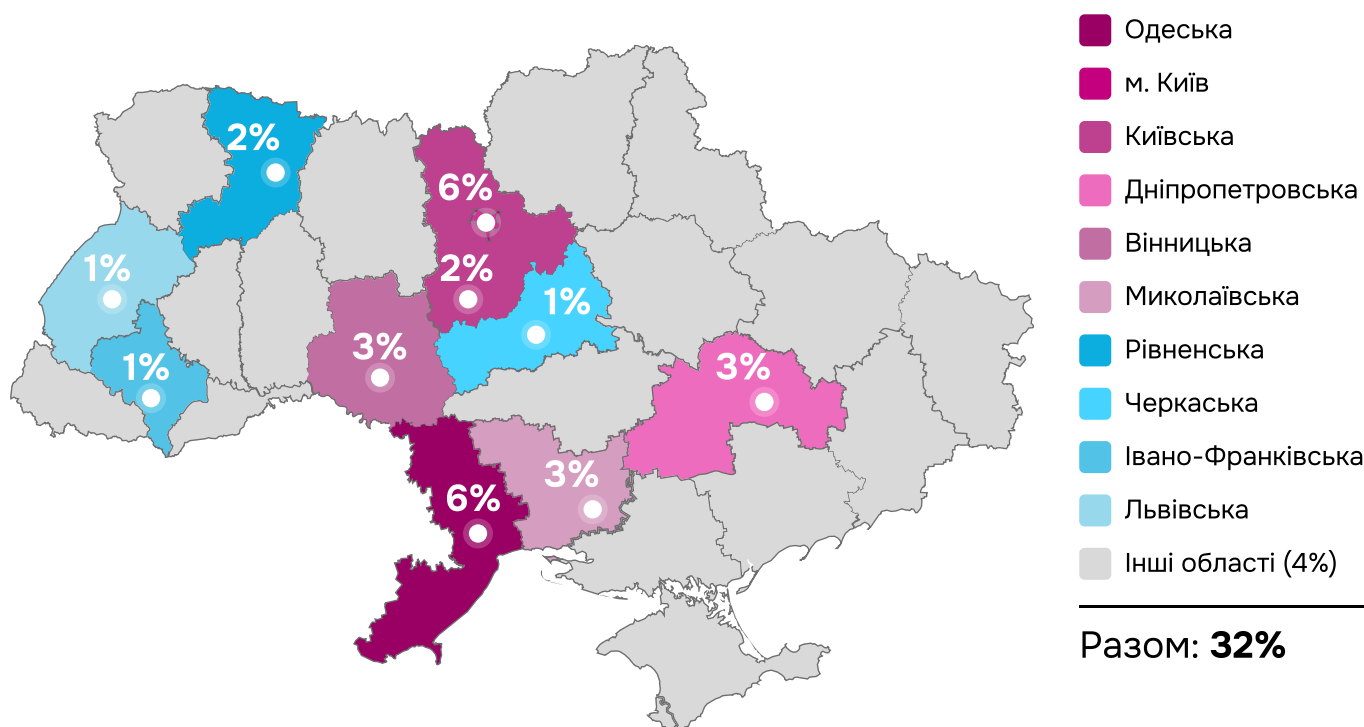

У Херсоні В іншій області України За кордоном

Тип зайнятості на даний час, %

Переселенці в інших областях України, %

Переселенці за кордоном, %

